

Salvi

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Nr 14.

PÄEWALEHT.

Lauapäeval, 25 jaanuaril 1919 a.

Üksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse kätetunnid
on igal tööpäeval 6—7 õhtul.

Talitus on awatud
igal tööpäeval hommiku tulla
10—4 peale lõunat.

Telefon 605 23.

Tellimiste hind:

1 kuu — 11 rubl., 2 kuud 22 r.
3 kuud — 33 r.

Tellimiste aadress:

В контору газ. „Салви“, Пе-
тербург, Социалистическая ул.
(б. Ивановская) 14.

Aadressi muutmise 75 kop.

Üleskutse

Eesti Ajutise Walitsuse poolt waleteele wiidud sõjameestele.

Sellimehed Eesti sõjaväelased! Üleilmne sõjaline revolutsioon on lõpetanud. Itaalia ja kergemale ja kõrgemale õueswad revolutsiooni leegid. Ohtu Euroopas, enes alla mattes kõiki maid kapitalismuse torra jäänustega. Kõigis maades, igas rahvuses sõduwad töölised ja talupojad selgusele ja arusaamisele, et enesie kurnamistele ja surimetele lõpp tuleb ja peab tehtud saama. Kommunistide liputiri: „Kõigis maades töölised ühinege“, on kättesaadav kõigile töölisele ja talupoegade lipukirjaks saanud. Kuid tööraha kurnajad ja timukad: wabrikandid, pangapidajad, wapid ja suurmaapidajad, kes enesie lähedat lõpru ära näewad, organiseerivad ülemmiste kurnajate liidu luues töölise ja wägemate talupoegade wastu; teewad wiimast meeleharakut. Kõik edasimeeremat ajaratust kinni pidada, endist wiisi tööraha paremaid poegi üles püües ja ära tappes, et nendel wiimastel oma kurnamistööd edasi teha. Eesti kodanluse, mille eesotsas Pääs, Postlad, Tõnissonid ja Partlad on, jätkab oma juudase tööd edasi, kõige mustemaid abinõusid tarvitusele mõttes. Jng is Almerika kapitalismuse, kes heameelega kõige selle peale waatab, aitab igapidi kaasa. Soomeist tunakse elukuselisest timukad. Eesti kättesaadav töölisele ja talupoegadele, kes olid sunnitud talu- ja timukate eest kodumaalt lahkuma, toondasid enid jälle, et nueste ja paremine organisatsioonid kindlas korras kodumaale tagasi tulla, kus wabadust, wendust ja õigust maksmata panna.

Mis tegi aga Eesti kodanluse, kesel midagi püha ei ole ja kes enesie kättesaadav üheski mustast abinõust lohti ei ütle! Kas lastis ta need töölised kodumaale? Ei ja kuni me loid ei la algas werse, wennatavja sõda. Nad ei tulnud ise sõjariistuse nendele töölisele wastu, waid petsid, waletasid Teile kättesaadavale ja wägematele talupoegadele, et

töödeld ja m'risufad inimesed sõjameestele.

Pääs ja Postlad, kes ennast „Eesti Ajutise Walitsuse“ nimetawad, kättesaadav Teid üles „maafaitse liitu“ ilma et olete delnud, mis ta eesmärk on ja nüüd olete teie sunnitud tapma! Keda tapma? Wenda! Eesti töölised, auat töölised.

Sellimehed sõjaväelased! Teid petetakse, kui Teile iga ühegi muinaslooli hirmu- juttusid enamaste tegudest räägitakse, kui Teile delatakse, et enamlased sõda tahawad, maad laastawad, wiija wälja weawad, nende poole ületulewaid Eesti sõjaväelasi maha lastawad. Ei see kõik on wale Teid pimestataks! Pettuse ja walega sunnitakse Teid oma kurnajate eest wõitlema! Waha waled ja pettused! Nag on arusaamisel.

Eesti Tööraha Kommuna Wõimuse, kes ainus töölise walitsus Eestis, kuulutab Eesti wabariigiks, mille piirid on ja mille üle kõik krami ja wõimuste wäljareedu k'wasti teelatud.

Nüüd sellimehed! Kõikalt tapmist! Kõikalt wõimust! Saage aru, et „herad“ kes Teid wõigisi oma kättesaadav peawad, oma kättesaadav ja sellele jalge alla tallawad kõik töölised õigused! Kõikalt piinast, mida kannatanud olete selle pika im. verialistlike sõja ajal! Kõikalt k'igist kodan- luse kurnamistele! Nüüd sellimehed, Eesti sõjamehed, pöörake ümber, wõtske nuka pääs, õigemini, pöörake nad teie kurnajate ja kättesaadav poole — parunite ja kodanlaste pihta, peate wälja Soome ja teiste maade timukad, kes Teid paljaksid töölised. Kõige wälja oma kurnade eest!

Ulinege punaste sõjaväelastega, kes tööraha wabaduse eest wõideldes oma elu ohwerdawad. Arge kättesaadav punasteid wõigisi. Need ei ole töölised, ega mõrt- jutad. Need ei wõigista Teie naist ega lapsi, nagu wapid ja parunid ja nende ärel sõdijad Teile waletasid.

Elagu punane sõjavägi! Elagu Eesti Tööraha Wabariik!

Päewauudised.

Lahing Helne mõisas.

Wälk, 22. jaan. Eila kell 1 algasid walgetaardlased Helne mõisa ja Tõrwa ümbrist pommitamist. Pärast suurtükide tulid tungis jalgwägi peale ja jundis meie wägeid Tõrwa ümbrist taganema. Meie wägedele tuli abiwäge ja endine seiskutord seati jalule.

Kes tegid desant'i

Jamburg, 20. jaan. Nüüd lähe- dures olid desant'i wägede hulgas Soome ja Rootsi wabatahtlased.

3000 üleslootist.

Ufa, 22. jaan. Wiimase j'atetegewuse ajal Ufa wärrimal joostis rahwajä- wäest 3000 meest meie poole üle.

„Kerenki“ soomustatud rong.

Wälk, 22. jaan. Tartu liinil töötas walgetaardlased hääde tagajärjega Keren- ki nimeline soomustatud rong. Eilase mõituse ajal läbi liini suurtükivägi wäen- lase sõjawäed ja soomustatud rongi p'genema.

Uued wäed appi.

Wälk, 22. jaan. Et endist seiskutorda, Tartu liinil kätte saada, selleks saadeti wä- rrimale need wäed, kes wäenlase Mon- gust wälja ajasid.

Araandja Balahowitsh.

Wälk, 22. jaan. Helne mõisa all mõitid lahingust ka araandja Balahowitsh'i wäelast oja, kus wangide toenduse järel 150 raskainest.

Jutuajamine prof. Maasjarikuga.

„Sturier Posti“ teatel sõdis Tšeho- sloaki wabariigi president Masjarik 7. detsembril Pariisi. Masjarik wälk- lis wastu Prantseuse wabariigi ja wälis- ministeriumi iitaja ja niisamuti ka tšehi- rahwa esitajad.

Maasjarik teatas „Matini“ toimetaja ele: „Minu tuln selleks Pariisi, et neid muu- tud wahetunde harutada, mis minu rahwa kohta tehti pärast 1913. a., kui mina wiimast korda Prantseusmaale pealinnas olin. Ma olin terve aasta joostul Wene- maal ja wälis palu rääkida liitlaste seisu- korra sellel maal ja enamlastest. Prant- seusmaal wiibin wahet aega, sest ma ruttan Praagasse, kus peab rahwusline kogu toetu- kusele, sellele ma meie praeguse tege- wuse ja tulewiku p'andis kohta aruannet ette laida tahan. Siinisel kohal on seal w'heord naaberriikide olemas olemisega.“

„Matini“ toimetaja poolt ettepanud täsi- mune peale, kas ta wabariikist lorida Tšehi- himaal kindlasti peab, wastas Masjarik atawalt: „Ma olen selle arwamise juures et enamjagu minu kodumaalastest waba- riikist lorida on j'udunud. Wabariik peastab meid, peate selle, neist raskustest, mis wälisjaguse wäljawahtluse ja igasu- quste diplomaatistide täsimustega ühenduses. Ja ka ilma sellele pole meie ülesanne kerge. Rahwus puudub meil niisugune wana kultuur, nagu Prantseusmaal. Meie waatepunkt j'ärel on meil nelja suurtükki tarwis, mis Weneemaal ja Eksamari w'hel kindla sideme loots, ja nimelt Poola- maal, Tšehi-Slowaake riiki, Rumeenia ja Roonia Stawoniast (Ungari ei rääkinud Masjarik midagi). Need nelid riiki peawad olema p'andum ta kindluseks. Ba timere ja Adriamere wahel.“ Enamaste seiskutorda kohta Weneemaal üles Masjarik „Enam- lused on kõigem kui j'eda igal pool arwa- takse. Tema j'and on sellega seletam, et teieid parteid Weneemaal wõimustatud ja h'witatud on. Ma olin Weneemaal rewo- lutsiooni kolme j'argu tunnistajaks: Peter- buris, Moskwas ja Kiievis. Meil tekkis arwamine, et puhast eitawa Wene rewo- lutsiooni ja suure Prantseuse rewo- lutsiooni w'hel, mis kändis loomise aateid, midagi ühist ei o. Weneemaal langes j'ewalitusus ja w'imale ajus wälisus. Mis enamaste tulgehattamisesse puutub, siis on see hada-

oht teataval määral olemas; enamlased j'ustustawad teatud aateid, mida me kõik wäed ei p'aks, wälis olemas wastu wõitma. Minult elusie wiimise metode ei wõi meil wastu wõtta. Nad on ainult Weneemaal, sirjastamatu maal, wõimalikud. Meie t'hehlased, olemas rahwaste ühistuse poole hoidjad, mille alused tingimata panna- rahwuswõimust.“ Jutu lõpuks ütles Mas- jarik, et peafüsimusteks mis noort tšehi- slowaake riiki puudub, on piiride täsi- mus ja rahuline küsimus. Mii ühes kui te- teises küsimuses ootab ta liitlaste poolt toetust.

Eatimaa walimised.

Wiimsete teadete järel on pealinnas ja n'hiawasti ka prowintsis sõjal demokra- dide (heidemantlased) enamuse saanud. Mii wõib wõimalik olla, et neil ka rah- wuslises kogu enamuse tekkib, mille t'itu t'hehlawatel kas nendega ühineda wõi nendele wäestastinda astuda tuleb. Kodan- listest erakondadest on Saksa demokra- tilisel parteil suur edu. Mis endist teki- kohta, praegust kristlik rahwa parteid puutub, siis ei ole tema kohta teateid.

Protest-miitingut.

Genfis pani kohalik töölise partei pro- test miitingu Karl Diebnich. Tõja Lufsemburgi wägiwõimude j'uramuse wastu toime. Töölise kõnemees, Alfred Egel, ütles et Diebnichit ja Lufsemburgi tapjad on poliitiliselt p'andad. Diebnichit peale lastud wägi on ärewuse ja kuse signaalsid k'ge ilma töölisele miinguseid miingud olid ka teistes Helwetia linnades.

Jirimaa enesemääramine.

Jnglise ajalohed awaldasid j'argmise Washingtoni telegrammi: „Amerika walit- jus on märgutirja saanud, mis ajutise Jirimaa walituse esimehe Mac-Caroni poolt on alla kirjutatud. Märgutirjas tea- tatatakse et Jiri rahwas 28. detsembril, oma ajemistude koo'etel o'ustanud on, iga- j'ugust poliitist ja majandust: läbitäimist Jnglismaaga lõpetada. Praegu ei tunni- sta Jirimaa walituse Jnglise kuningat enam Jirimaa kuningaks. Ühendud Suur Bri- tania ja Jirimaa riiki pole enam olemas. See o'ustas w'eil Jiri rahwa ajemistude koo'etel t'hehlawid healteenamusega wastu.“

Wäljamaalt.

• Pole veel j'arund.

Kuna Berini Ajutawa Kogu walimiste ajal mingi ugiwad rahwast ei olnud, olnud nad paljudes Sakamaa linnades, heara- mis Meeni rin linnas, Hamburgis ja paljudes j'adamates. Spartalased kättesaadav paljudes kättesaadav walimiste etewalimis- tust wõi h'witatud j'ädgi „atimiste taga- j'arjed.“

Am d'ardawad foda.

Londoni „Daily Express“ la w'ad Wene- maale j'andum te p'ha. Weni poje mi- dagi ühist Wene maaga, midagi ühist Eesti maaga ja Soomega. Omas seisu- orras on meil k'ige wähem wõimalust Wene- maale wastu sõda pidada. Meil poe p'ha o'ustale u'ur w'ad k'adla w'ad?“

Lütlased ja Wenemaa.

Inglismaalt Soome jõudnud kindral Gurto teatas muu seas, et Inglismaa juhtivad ringkonnad enam aktiivselt Wenemaa masu välja ostuda ei taha, sest nende sihtimised tingimised teevad neie talistusi. Mis aga rahaliste lahjade tajumises puudub, nii loodavad lütlased seda tingimata saada, olgu Wenemaa mitmes jootud või joomata. Kui lütlased illepa varustust abi annavad, siis ainult L. una-Wenemaal. Pea lootud, enamlaste vastasest wistluses panevad lütlased Ukrainas ja Siberis tajakate peale. Kuid ka kaskad saaks enamlastest ainult suure tegemise järel, mis võib olla paar aastat kestab, jagu.

Protesti streigid Saksamaal.

Rühri piirkonnas on streik laiali lagunenud, osalt protestiks Diebnechi ja Putschburgi surmamise vastu. Ulem-Sileias uuenesid streigid, mis tõstis juhatajate eiuva seisukorra peale vaatamata. Streigist watanud 24 kaewandist o. a. Braunschweigis on ka protesti streik wälja kuulutatud. Järgi post, telegraf ja telefon ei tööta. Braunschweigi wabarigis on lein wälja kuulutatud.

Prantsusmaa rahaline seisukord.

Prantsusmaa eelarve on 17 miljardi frangi peale t usnud, millest 8 miljardi tarvitakse sõjalaenude katmiseks. Et maa rahajajandust korraldada, selleks on maksude tõrgent u est, mis kõige paremal korral, 11 miljardi annaks wähe. Prantsusmaa võib oma kulusid ainult taju nõudmisega kinni katta.

Mitmesugused teated.

— Ajalehtede teatel on Konstantinopolis mitmesugused loosolekul, mis Diebnechi ja Putschburgi mälestuseks pühendatud, laiali aetud.
— Stockholmis jõudis isikiline eestlaste saatkond. Ta tahab kindral Djelmarjoniga, kes Rootsis Eesti kodanlike abiks ajutawate wäesalkade juhiks nimetada, läbirääkimisi pidada.
— Endine Saksa keiserinna awaldas soowi Saksamaale tagasi tulla ja ühes lastega Põdhammis elada.
— Anti täst endist Berliini prefeiti Eichhorni wangi tõtta jelskonna rahurikkumise pärast. Eichhorni elukoht on teadmata.

— Ulem-Sileias ei taha sotsiaal-demokraatlikel organisatsioonid ühisbõitamiistalitusega. Läbirääkimised kestavad edasi. Wastus lubas mõnede tööstusharude sotsialiserimist, milleks komisjon nimetatakse.
— Berlinis puhkes ootamatu elektritööstuse teenijate streik. Berlinis kestus walgustus. Tramwaid, mis streikivate e towdiete wootu tarwitafid, jä d seisma. Streigi põhjusel oli see, et palka ei korjendatud.

— Tagurline ajaleht „Die Post“ tänab Scheidemanni selle eest, et ta nii täjedad tööstiste vastu on wõidelnud.

— Kreutzburgis (Saksamaal) olid korraldused. Garnisoni üheksa kaskul mangistati 40 raudteelast sõdatit ja lasti maha.

— „Matini“ teatel interneritakse Konstantinopolis kõik sakslased ja austerlased Prantsusmaale.

— Inglise tööstiste porteid kawatsewad jaanuari tuu testel Albert Hallis müütingut toime panna, mille aineks oleks „Rahwaste ühijus on tulewiku rahu peafih.“

— Kuulujutud, nagu saadaks Amerikama s j awaend Poolamaale, lükatakse ametlikult ümber.

— Gwows on juutide rüüstamise ajal 150 inimest surmatud, 54 maja (liga ja bensiniiga) ülewatatud ja põlema süüdatud. 3000 juuti on ilma peawarjuta jäänud.

— 10 kommunistide juhti, kes kodanlike ajakirjanduse ärarõdmist organiseerid, wõeti Dresdenis wangi ja pandi Königssteini lindluse.

— Bremenis tööstiste ja sõdatite nõukogu koosolekul otsustati Ajutawa Rõgu walimistele talistusi teha.

— K it Diebnechi perekonna ja tema lapsed on wangistatud.

— Saksa wallisus peab oma kohuseks Danzigi talist oma peale wõtta. Miinamuti wõtab ta k it abinõud tarwitusele, et see linn Saksamaale jääks.

— Rootsimaal on meremeeste streik. Streigiga üh nesiid posti-telegrafi teenijad.

— Rahukomverensil on Wilsoni plaani järel miu kottuleppimist rahwaste ühijuse asjus lehtud.

— Saksamaa rahwusline Rõgu kutustatse Weimaris kottu. Selle kawatsetakse esialgset kishwõimu anda, seni kui uus konstitutsioon maksma hakkab.

— „Daily Mail“ teatel kawatsetawat Inglise wallisus kõigi Wenemaa walliste esitajaid Pariisi rahukomverensile kutjuda, et nad seal oma joowisi awaldaks.

Wenemaalt.

Korraldus Nõukogude raudteel.

Nõukogodis. 21. jaan. Wiimsest Rahwa majanduse Nõukogu kubernangu kongressist wõtsid 273 saadikut o. a. Aruannetest selgub, et raudteel korraldus waltib. Igalt pool seijawad juured tagawarid toorest materjali ja puuajagi, kuid seda on wõimata Peterburi saata, sest et wagunid ja wedurid puuduvad. Mitolai raudtee liikumise korralda ad waatawad oma kohustuste peale läbi s rmede Dürlovi wabri tute töölised lubajid omal kulul tarwitatud wagunid ja wedurid ära parandada kuid korraldajad ei luba neil tösta seijawid wedurisi ja masinaid teadmata põhustel tarwitada.

Hamitam, misjuguist politikat siin taga peats actamal

Kultur-haridusline elu edeneb küllades.

Beliki-Ustjugis. 23. jaan. Alles juuliku awati Bogajawlenije küllas kultur-haridusline selts. Kuni siamaani awald. s end selisi tegewus näitemängude korraldamises, kuid talupoegade poolehoidmine on juba kätte wõidetud. Talupojad täiwad heameiega näitemängudele ja ruumid ei ole mitte ainult täis waid tihti ei mahtu kõik küllalastid seltsiruumidesse ning peawad koju tagasi pöörama.

10 wõljarongi Moskwas.

Samaras. 21. jaan. 11. kuni 21. jaanuarini juadeti juu Moskwas 10 wõljarongi. Kõitides reijides parandatakse walgetautilaste pooli purustatud jidajid.

Wiinaladu koostris.

Solwõtjehogodis. 23. jaan. Joanni Kronstadtis nimelise nais-tööstari labiojumiel Sarzsis leiti marimori auitime alt 32 neljandiku pange igajuguist wiina a h be nõud. Labiojumiel ajal oli oisjate ja nõmide wahelord waenulik ning wiimased mu etajid oisjaid jumalateota juets. Jääramis wahetis juud nõmide jits kui rasket auisime taant üles tõsteti kuit auisime alt wimandoud leiti wiijid nõmide wiha oma juhatajanna peale üle ja taotajid tema wasta igapug se ujaduse. Oma wabanduseks ütles juhatajanna, et wiin nõmide nõusolemil ära on peidetud.

Ehitajate kontrolerimine Tšerepowetsi raudteel.

Tšerepowets. 23. jaan. Kõitidele wõimudele on täj antud, hoolega selle järele walwada, et sõidulubad Wologda sihis ainult teenistuse kohustuste täitmiste otstarbeks antaks. Jüitub, kes lubasid isikliste asjade diendamiseks wälja annawad wõetake sõjaeegsete teaduste järele lohtulitule wõitusele. Tšerepowetsiast Wologdasje ja Jeroslawist Wologdasje on ära teelatud eraistitel sõita. Selle teelu sihis on kontrrewolutsionilist elementi wäerinna piirile tungimises talistata.

Karl Diebnechi küla.

Tšerepowets. 23. jaan. Kõitidele lino küla, Beloojerstsi kreisi, Nowoersti walla kodanikud otustasid üleüldisel koosolekul oma küla Karl Diebnechi küllaks ümbernimetada.

Ajutawa Rõgu poolehoidjad sõidawad Moskwas.

Keskkomitee koosolekul teatas presidium liikmed, et Moskwasje parempoolsete eseride saatkond jõuab mille hulgas ka Tšernow wiibid. Teatete järele on saatkonnas 14 inimest. Saatkond esitab Ajutawa Rõgu komitee ja presidiumi liikmeid.

Nõukogu ajakirjanikute ühijus.

Nikolst. 23. jaan. 6. jaanuaril asutati Nõukogu ajakirjanikute ühijus. Praegu on ühijuses 6 liiget.

Diebnechi leinanäbas.

Borisow. Peinanäbas Diebnechi surma puhul kestab edasi. Tõlliste ja punafewälaste koosolekul awaldatase Diebnechi mõrtjukate vastu protesti.

Lühikest teated.

Dstrogosht. 20. jaan. Direktoria ajakirjanduse büroo teatete ärele tuli Wikus Inglise wäeruhaturu ja parempoolsete eseride, wäemlaste ning dashnaktakanaste wahel teraw konflikt ette. Kindral Tomson wõttis partei liberid wangi. Ameiühijuse komverens awaldas niijuguse tignuist wastu protesti, mille tagajärjel wangiwõetud lasti lasti.

...

Wäikekodanline utopia.

Wuttu oli ajalehtedes hwiitaw teade et Ufas Ajutawa Rõgu liikmete komitee Ufa rewolutsionilise-komiteega läbirääkimistesse on astunud. Ufa rewolutsioniline komitee astus läbirääkimistesse rahwa komisjaride nõukogu nõusolekul ja wõlitu el. Rõb rääkimiste a gatus tehti lohe pärsit Ufa langemist Ajutawa Rõgu liikmete poolt.

Läbirääkimiste põhjuseks oli see, et mustajajaline Koltshak, sellega Ajutawa Rõgu liikmed, — parempoolsed eserid — ühes olid wõtanud, ja enamlaste wastu wõidelnud, nüüd ätti Siberis wõimule päädes, Tšernowi, Moskentjowi ja buga teisi eserist wangistas. Nüüd alles dipifid parempoolsed eserid seda tundma, mis tähendab musta ajalist kodanliste ja monarhistide toetamine. See tähendab kõige karmima ja mustema tagurlike riigitäirile upitamist, tähendab igajuguste wabaduste häwitamist ja laialdaste masfede armuta mahajurumist. See oli Ajutawa Rõgu l pulisets togatiputs.

Kuid mitte üksi Koltshak ja kodanlust ei lahunud nüüd parempoolsed eserid, nad lahkusid ka liitlastest, kes Koltshaki ja kodanlust nii suure hoole ja heameelega toetasid. Parempoolsed eserid, kes Ufas läbirääkimisi algasid, kutjusid nüüd omalt poolt wõitlusele Koltshaki ja liitlaste vastu. Enamlaste wastane sõjaline tegewus pidi lõppema. Kuid kõige selle järele ei unustatud Ajutawat Rõgu, mis oli ikkagi veel wäike kodanliste parempoolsete eseride pea ühistuseks ja pühadeks. Nõmad, kes enasti sotsialistidets nimetasid, kes, sõnades proletariadi wabastamise pbole pühajid ei juttunud omale proletariadi wabonemist ja proletariadi wallisust ette tujutada.

Ufa läbirääkimiste puhul awaldasid eserid kõigile oma partei organisatsioonidele

laialdase ülestutse, milles ühe kättendi toome:

„Ajutawa Rõgu liikmete kongressi juhatus otustas wiibimata kohaliste juhtivate Nõukogude wabariigi organisatsioonide läbirääkimistesse astuda, et otsetohe kindlat ja wormilist kottuleppimist teha. See kottuleppimine peab puutuma kodanlike, sihemise-demokratilise s joriistade rahu idawaeliini sõjariistade rahu tingimised olgu järgmistes sihis:

1) Meie, sotsialistid-rewolutsionärid, kohustame endid kõigi sõjawägede poole ülestutsega pöördada, et nad ida waeliini sõjariistus wõitluse Nõukogude w gede wastu lõpetaks, laju-des wõimalust mõbda, demokratia ühist waeliini lina Koltshaki ja iga u guie teise tagurlike wastu. 2) Ajutawa Rõgu poole hoidjad wäesalgad wiitae waeliini t kowale, kus nad, s jawäe seijuforda alles hoides, partei kettloha oisust ootawad. Nõukogude wõim kohustab ennast, nimetud wäesalgade togafimineku järel, et ta sotsialistide-rewolutsionäride partei kõigi organisatsioonide olemas oeku lubab. 3) Ainultsõda Ajutawa Rõgu liikmete ja sotsialistide-rewolutsionäride partei liikmete puutumatus.“

Need tingimised pidid partei keskloha otustamise alla tulema, kes oma otustest kõigile partei organisatsioonidele teada annab. Need otustet paktatse partei organisatsioonidel silmas pidada.

Seda ülestutset Ufa rewolutsionilisele komiteele edasi andes, tegi Ajutawa Rõgu komitee ettepaneku ülemal puudutatud ühijuse asjus läbirääkimisi algada. Oma jaadikutele palus Ajutawa Rõgu komitee puutumatus.

See on idas. Idas peetakse läbi rääkimist, idas on wäikekodanlike sotsialistid rewolutsionärid n us wõitlust tölliste ja talupoegade wastu lõpetama, kuid lõuna, lõuna-Wenemaal ja Ukrainas jammuvad neefamad sotsialistid-rewolutsionärid Wene kodanlike ja liitlaste tõrwal Nõukogude wabariigi: tölliste ja talupoegadele tagu wad nad se l ahelaid. Gasjas ja Simferopolis wõtsid siin eserid ja wäemlased kodanlaste nõupidamistest oja.

Kuid meie elame siiski veel igajuguste muudatuste ja ajalooliste õpetundide ajawos. Rewolutsionil ajalugu on wäike-kodanlii juurel wiijil õpetanud.

Siimesena apusid wäemlased uuele seiskohale. Nad on muud gi n utogude wõimu wastajed, kuid nõukogude wõimu kututamisjeks ei taha nad midagi teha. Niijugune oli nende partei wiimise komverensil ojus. N utogude wõimu kututamine tähendaks, nende orwates, meie maa orjastamist „liitlaste“ imperialismuse poolt.

Wäemlaste juures tulid eserid, kuid nad ei suuda oma wanadesi utopiatest loobuda, nad tulewad läbirääkimistele, kuid jonnivad k it päästjast Ajutawast Rõgust, jonnivad ikkagi mingijugusest kodanlust wõ wäikekodanlikest wõimust, millele Ajutaw Rõgu ainult warjutatets oleks. Nad jaamad juba aru, misjuguist tagurlike diets on Koltshak ja kompanii, teda liidu rahamched nii suure hoolega toetawad, nad saawad iegi Wenemaa „endiate liitlaste“ w. rejanistise kistjate iseloomust aru, kututawad nüüd nende „liitlaste“ wastu, kida nad niitaua kummiardanud ja oranud, wõitlusele. Nad ei tea siiski näidata õigeid wõitlusabinõusid.

„Nõukogude Wabariigi põhjusjääbuse muutmiseks ei wõi juttugi olla“, wastab Rahwa Komisjaride Nõukogu eseride ettepaneku peale. Tähendab, — Ajutawast Rõgust ei wõi läbirääkimistel juttugi olla. Kuid parempoolsed eserid, kes korr.aga nii

põhjalt wastuse on saanud, on walmis ta selle wastuse järele läbirääkimisi edasi pidama. Nad on walmis Moskwa siima, et seal, muu seas, edasi rääkida Ajutawast Rõgust ja koalitsiooni ministeriumit.

Oma wanade arwamiste paelus wistleb ikkagi veel wäikekodanlus. Nad räägiwad rahwawallisusest, Ajutawast Rõgu, Soane-Europa demokratia (imperialistilise kodanlike) häätahtlikusest. Nad räägiwad ammu igunud asjadest, mis on minewiku pärast, mis olid endistelele pdiwedele tulewiku ooteks, kuid mida täesolew aeg laiali pillas. Nendele oo' erie on ammuugi, aja'oolistest tingimistest olenew lõpp tulnud, nad wõiwad olla ainult minewiku asjaks, praegu ei luba neid ajalugu, nüüd oeks nad l giniwfats.

Rewolutsionil täil peab kõigile selgetse tegema, et ainult tats teed on olemas, — kas kodanlike diktatur wõi proletariadi diktatur. Kolmandat teed ajalugu ei tunne, kogu ilma ajalugu teda ei näta.

See on nüüd ka kottuwatele wäikekodanlastele küllant selge. Nad lahtuwad omalt waleteelt, mis neid kodanlike toetamise juure wiib, wäikekodanlus ajub piffamisi nõukogude kaisewaderinda, ahustab ühist wõitlust oma maa reaktiooni ja „liitlaste“ imperiilismuse wastu. Nad toetawad, teatawal wiisil nõukogude wõimu ja siin wõib neid ainult siis terwitada, kui see toetus tölliste-talupoegade nõukogude wõimule kaskulit on.

Alaloo käib peab neid wabastama kõigist wäikekodanlikest utopiast, peab oma karmi tätt neile kõigile selgetsi ära üttema peab neile selgetse tegema et kodanlike ainuwallisuse ajemel peab olema ainult proletariadi diktatur. Nad peawad aru saama, et meil on praegu tõsine wõitlus kõigi maade kodanlaste wastu. Wida warem nad jellest aru saawad, seda parem. Kuid ärgu keerleagu nad, kui tanad talus, minewiku ja tulewiku wahel.

H. Root.

Niias, 21. jaan. Siinami Nõukogu enamus tunnistas Nõukogu valitsust Rahmalaaste täidekaatav komitee lõpetas oma tegevust. Organiseeritakse Nõukogu valitsust.

Niias, 21. jaan. Pinnaturust kaob kõik toidutaraan ära. Ei ole liha, leib ega kartulaid. Järelejäänud produktid katatakse kalli hinna eest müüma. "Kerentšid" võetakse küll trahvi karistuse vastu, kuid nendega on raste midagi osta kui peenilene raha puudub.

Sarkom, 20. jaan. Etimeste wabatahtlike polku kirjutavad endid paljud fiske. Uhe nädala jooksul on 3.000 wabatahtliku polku astunud, selle hulgas palju ohvitserijid on. Juhitavate koh- tadele pannakse punased ohvitserid.

Astrahani, 20. jaan. Kohalikud ajalehed said teate, et Witsherahovsti wäeaja laiali soadetud on. Uute sõjaväe osade organiseerimine Batas on polkoonit Nisitini hooide antud.

Proletets, 2. jaan. Ukraina Nõukogu wäed wõidid Konotopi ja Bah- machi ära. Petljurovskij taganewad korratumalt.

22. jaanuaril, kell 12 lõunal mõisid meie wäed wäga rasketes oludes Dren- buri linna ära. Meie wäed ajawad waen- last taga

Piem, 22. jaan. Odejas on wal- litus organiseeritud, kus enamjagu tege- lasti isariismuse ajast kuulud on.

Proletets, 21. jaan. Kewi aja- leht "Proletnije Nowosti" teatel j'udis Mo kwasse mon rhistide saatkond, mille hulgas graf Bobrinski, Gwostow, Gwrod fewsti wiibwad. Saatkond pööras pal- wega lihts e esita ate poole wangiistatud ülempiiskopi Antoni ja wabatahtlike wäe ohwitserijid wabastada.

Tööräha waen- laste laagris.

Siberi walitus.

Arhantjewi lohkumise järel on Siberi walitus uuendatud. Walituse hulka kät- wad 2 eseri — Wologodski ja Saran- tjewi. 3 sotnikdemokrati — Schumilow fi, Petrow ja Gwodj now, 2 rahwa sotnikisti — Tš ferow ja prof. Kowohrewski ja üks — sotnikist Wjailow, kes nende parteide hulka ei käi.

Koltschal on walituse juhiks määratud ja temale on täieline tegevusw badus antud kõigis neis küsimustes, mis korra- jalale tähtsaks puuduwad.

Sääduste ja dekretide eelnõud, mis ministrite nõukogu poolt w stu wõetud lähewad wägede ülemjuhataja kinnituse all, tema tegevus on ministrite nõu- kogu eimehe poolt ära määratud.

Sel juhtumisel, kui wägede ülemjuhataja haigeks jääb wõib tureb, läheb wõim mi- nistrite nõukogu kätte.

Krasnowi sõjawägede meeleolud.

Jäa sag-domini tulewad kated kudes Krasnowi sõjawägi laguneb. Mitmed pois- gud ei tahnud oma ülemuse kasku täita ja nõudsid et nad seljataha fradet ks.

Mobiliseeritud hulgas on isearanis kää- rimine suur, sest nad lubawid oisfohe nõukogu poole üle minna. Minut hirm surwe eest hoiab neid waenlase ridades. Jägi wabatahtlikest kaskad on usu wõit- dusie kaotanud a kaskwad ühte wõit teip- ettikäänet korwitakse seljataha minna.

Wangi anda nad ennast ei julge, sest ohwitserid hirmutawad neid sellega, nagu kaskes eramlastel kõik wabatahtlikud maga. Komanderid katanwad neile et Lenin ole- wat Troitski wangistanud. Troitski asemel olewat teigi renegat määratud jne. Kuid kõik need hirmutused ei lõpetu waenlase sõj wägede l'gunemist.

Krasnowi ohwitseride meeleolu on lan- genud. 19. detsembril oli Krasnowi ohwit- seride koosolek, kus enamlaste wastasi wõitlust harutadi. Ohwitserid tulnud otu- tale et nad wõidatud on ja edaspidine

wõitlus neid ainult hukatusle wiib. Oh- witserid asturad aineistel rõhjustel Kras- nowi sõjawäke, muidugi pole neil selles- ar st waelinile minetuts lusti, waid kaskwad seljataha pugeb. Mõnes wäe- osas on sellepärast õige wähe ohwitserijid. Suur osa kaskale wäeoj deit seijub mobiliseerimist koos. Kuidatud kaskale- dispiinimist pole midagi kuulda. Kuritööd jätawad sihi kiskutam ta. Sõjalust ei ole. Sõjaks on ainult stanijade kiskjamine ja nitepa kui nõukogu wäed üle Doni ob- l stii piiri l'g newad, j'otawad kaskad nende tagaajamise järele. Kui nad ka üle piiri lajewad, siis ainult jelleks et röö- wida.

Krasnowil suurt kuulust ei ole. Kultur- haridusliit ja poliitilist idod kaskate kul- gas ei tehti. Ajalehed jätawad Nowo- merkasski õige harwa wäljamine. Nõukogu ajalehti loetakse jalg ja ja häämeelega, kuid neis puudutatakse küsimusi nad awalikult harutada ei julge, jst nad kardawad ka- ristust.

Nowosibirski kuldjuun.

Euntud mustajaline Boris Suworin kirj t b Nowosibirskis timoral Denitini lõnkanst kotta.

"Moi ei ole juhtunud niisugust tšhe- kistist, kind at ja j'ugawamistest kōnei kuulda. Denitin pole mitte tubli kōnemees, waid temal on wäga tähtis kōneanmi isearilous. Ta kōne pole mitte "põrwe- pasun" ega lihtne kōne. Ta kōnade järel tundub tšine eaw j'ud. Ta igi lau e tagant paistawad pataljonid, eskadrid, pol- g-d ja forpused?

Humilaw oleks terda mitu polku ja forpusi selle kōnemehe kōnakest kaskwad.

Wabastatud Eestist.

Pärnu maakonna täidekaatwa komitee koosolekult.

Pärnu maakonna täidekaatwa komitee koosolek 8. a nuaril andis sm. Kaud- jeyy Waga oludest aru. Aruandest selgub, et Wagas weel okkupatsioon wõimude ajal kōtatud täidekaatw komitee töötab. Ko- mittee ei taida neid ülesandeid, mida ta peats täitma. Praegusest on weel papiid wabad ja teewad kiskutes kiskusidõd nõukogu walit use wastu. Poed on armele wõtmata ja linnas ei ole weel wistu-re- wolutsoni w stu wõitlemise komitee. Täidekaatwa komitee liikmed kardawad ing- laste tulekut ja sellepärast ei julge otuss- tawaid samm- sid ühelgi alal astuda. Maa- organiseerimiseks ja töölise olukor a pa- randumiseks ei taheta midagi teha. Täide- kaatwa komitee liikmed on j'akslused j. ei taha eestlastele wõimalust anda ka satõõ- tamiseks. Põriline töd on niisamati anustales. Organiseerimise wõetaks tõi i wastu, kes ainult selleks soowi awaldawad. Et neid puudusid kōrwalada, selleks otustati k'õigst olukorast 3 ti ja Eesti tödräha kommuu walitulele teadustada, et need Walga täidekaatwa komitee tege- wuse peale t'helepanelut juliks.

Wastu-rewolutsoni wastu wõitlemine.

Wõru linna ja maakonna wastu rewo- lutioni wastu wõitlemise komitee awaldas määrust mille järele w'li karistus kõigile osaks saab, kes wastu-rewolutsonilist tege- wust toetab ehk wõrj b. Kõik walgetaard- tased langewad surmanahule e alla. Seda- sama tehakse ka nendega, kes sõjariistu 24 tunni jooksul, pärast määruse awaldamist ära ei too.

Meelewalduš Waigas.

9. jaanu ri langenule mäl'stuspäewal oli suur meelewõludus. Kirikus korraldati juur miing. Selgimal päewal peeti ka kōnõsid Sarjamaa rewolutsoni juhtide Euf- lemburgi ja Eibinechti mäl'stusteks. Kō- n'dega eimehe Eesti ja Läti kōnlejad.

Wagakuulase teatus.

Witmastel päewadel wõiti walgetaard- lasti Narwa all wangi, selle hulgas keegi eplane, endine Wane sõjawäe ohwitser oli, kes tõendas, et Eesti walgetaardlased enam edasi ei wõile tungida. Temale oli tead- mata Soome ja Rootsi walgete soom-d. Kuulda j'atwad teadele järele olla Soome walgetaardlastel põhja piiril kibe eilewal- mistus pealetungimiseks.

Lühikesed teated.

— Sm. O. to Kääst s nimetati Wõru maa tödräha nõukogu täidekaatwa komi- tee liikmeks.

— Sm. Woldemar Busch on Pärnu- maa erakorralise wastu-rewolutsoni wastu wõitlemise komitee liikmeks nimetatud.

— Wõrus kikkas Eesti tödräha kom- muu nõukogu healekandja a. a. eht "Tõd- line" ilmuma.

— 19. jaanuaril pidas sm. A. Wallner Wõru linna kirikus jutluse "Kardajst kui siimejst rewolutsonärst".

Kuidas Narwast taganeti.

Meie Narwast taganemise põhjuseks oli waenlase desjandi arwutuse ületaal ja wäga tubi tehni.ine warustus.

17. jaanuaril saatsid walged Mereki'a j'awitustõkhas enam kui 1000 meest maale. Waaleritiet oli isearanis hõlbus merepooli- antawa juuriki tule mõju. Tuleand- mine kōstis terwe päewa ja mõned tuu- lid lendajid tuii Narwast.

Meie sejuitorid muutus wäga raskes. Walged tungijid toimeist tuljst peale. Nõnda jatpuis meie wäed nagu totu. Wärgune olukor nõudis meie wägede juhatajst erakorralist wastupidamist, rahu ja asjalist juhataist.

Wäet wäga tōit nahwta tagawarad, riidetraami ladud kōhastest wäritusest, raudtee traam, raudtee töotajad ja toidu- ained. Linna jäeti tahets paewats toidu- aineid. Wärguugust asjalistat j'akki waen- lasele ei j'atruu.

18. jaanuari õhtul walitses Narwas must pimedus. Wäade warjus hatiajid linna walgete gruped toiku toguna.

Kell tagetja w'ud walged raatuse ja oja roopi tundujst ära, kust nad puise j'ua peale, mis Narwast J'wanzorodiga ühendab, tuld andma hatiajst. Meie ta- gawarad j'atdeti toguie, tundus piiratu- umb- r ja lõpetati walgetaardi edaspidine laialitagammine.

Umbes kell 12 õhjel tulid meie sapbrid ja kommunistid maantee j'ua juure. Tule- wahetuse ajal j'ai j'arwa W. poigu kom- misjar J'etrow. Kell 4 lasti maantee juu meie j'aporide poolt õhku.

Soomusrongi taitje all taganemist meie wäed, togu wõ waenlasi tagaj'atjades, waenulist.

Steu 9 hommikul, kui taganemine lõp- pes ja tui kōit waenline traam üle raud- tee j'ua oit j'atdetud, lasti ka j'ea j'ud õhku.

Peterburi teated.

Proowi mobilisatsioon.

Täna on H. linna raionis proowi mo- bilisatsioon. Kõik, kes lileli dijest sõjawäe õpetust said, peawad mobilisatsioonile ilmu- ma. Kõigumise punktis on Pawlowski k'ajarmud, kuhu kõik mobiliseeritud tella 8 hommikul peawad ilmuma ja paberid laaja wõtma.

18—40 aastaste meeste registreerimine.

Sõjawäe komisariadides algaš meeste registreerimine. Kõige aasta mehed on juba ees käinud. Täna peawad 20 aas- ta'ed ilmuma. Mõnes raionis on regis- terijate j'abad.

Wassili saare raamatukogu.

Wassili saare nõukogu teft-raamatukogu asutati oktoabri kuul. Tema seati 20 era- raamatukogust kōtku. Sellepärast on ra- amatukogu koosjst mitmetekine. Üleüldie on üle 30.000 raamatu. Kõige rohkem raamatuid on majandusteadusest, ajaloo- st, maanteadusest, töd'stusest ja kaubandusest, ilukirjandust, miuest suur oja l'asikirjan- dus. Teistes teaduscharudes on wähem raamatuid, kuid siisti wõib lugeja sealt rohkelti hirmutawaid töd'sid leida.

Raamatuid antakse lastele tella 4—7 ja täiskaswanutele tella 7—10. Ka wõib raamatud kōju lugebda wõtta, kuid selleks nõutakse nõukogu asutuse tunnistuse ette- näitamist ehk 20 rubla s'isjemakju.

Tähtisõd.

Tõd'stustuse langemise põhjusest j'eat San-Galli wäbritus tähtisõ s'isje. See uuendus on töd'stustust 200% tõstnud.

Uued paberi hinnad.

Paberi wäbrituse juhatusle wiimase koosolekul määrati uusi hindasid paberi sortide peale. K'itidi hindasid tõsteti. Eneritud postis paberit tõsteti 40 rubla puuda pealt.

Komisariide nimetamine leiwa wäbritusele.

Krooni, Jilippowi leiwa wäbritus ja Kalaschnikowi jahuweskis tuli leiwa wa- rastamist ette. Et j'eda kōrwaldada, sel- leks otustas Kõrj'dej'wenski raioni nõu- kogu leiwa wäbritusele komisarijst nime- tada.

Korterite osakonna puuduj'ad.

Tahwe tulekul suurenesid Nowaja De- rewnja nõukogu korterite osakonna kulud. Tuli parandust mitmel pool ette wõtta mis suuri kulusid nõudis. 74.000 s'isje tuleku juures oli wäljaminekut 200.000 rubla. Puuduj'ad tuli sellepärast, et töd- s'ud ja materjal igapäewaga kallineb.

King'ustate saatmine wäerinna.

Peterburi n'õugu wäer'na komisjoni poolt korraldase kingituste saatmist iduna wäerinna. Kõik organisatsioonid, mis kingitust wäerinna k'ahawad saata andfu sellest ülemaal tähendatud komisjonile teada. Tema laadib ja laadab wagunid minema. Wagunid on walmis.

Witmesugused teated.

— Rahwahariduse komisariadi terwis- hoju osakond andis prof. Gwmateile 10.000 rubla kassete tegemiseks j'oojatõbe wastu wõitlemise alal.

— Oj'ustati suuremal hulgas katuses- kiwisid walmistama hakata.

— Kõrj'dej'wenski raion otustas printis Oj'denburgi haigemaja Kooja Kufsemburgi nimeliseks nimetada.

— 1918 aastal ei saanud Kõrj'dej'wenski raioni nõukogu oma asutuste eel- arwete järele 1.200 000 rubla täite.

— Klinka haigemajas asuwad wigas- tatud sõjamehed j'peteritwad toiduaine- tega.

— Witburi raioni nõukogu otustas Durnomi aeda lastekajaks tarwitada.

— Suurwenelaste orkester Andrejewi juhatusel sõitis lõuna wäerinna e.

— Spasski raioni nõukogu otustas j'auanajid natsjonaliseerida.

Toitlus.

Põhjusleabud warustuse ja walmistuse alal toitluseasjanduses.

U. S. T. S am-tiühijuste kongressi, Moskwa nõukogu ja teiste ühijst koos- olekul w eti j'argumine põhjusleabud toilus- asjanduses wastu. Minne t'igus leiwa, juhkru, tee ja soola muretsemise peale on riigil. Kõik walmistab ka kindlate hindade järele teisi tähtsamaid toitusaineid: liha, kala, tanepi, päewalisse ja linajemne õli, looma raswa peale wõit ja kartula.

Hulgalt kartuli walmistust lubatakse ka töölise organisatsioonidele, ametiühijustele ja kooperatiwile. K'utijst lubatakse kō- tide eelpool tähendatud toidunaine walmistust ka töölise organisatsioonidele ja kooperatiwile. K'annamade ja wõit waba ostmise ja müümise on seal luba- tud, kus toitlus komisariid neid üles ei osta. Toitlusainete walmistuse ja j'oota- mise töd'st kaskutakse kōit kooperatiwid oja wõtma.

Parti elu.

Peterburi komitee koosolek.

23. jaanuaril oli Peterburi komitee koos- olek.

Seda filmas pidades, et partei organi- satsioonide kongressist aastal aeg- n'õd s, mille jooksul rohkem küsimusi tekkis d, mille kohta terwis sejufohta wõtta, otus- tati märtsi algul 1919 aastal partei orga- nisatsioonide kongressi kōtku k'atjuda. Sell- st teadustakse j'estkomiteel.

Teijeks kuulati sm. S. S. Lowski aruanne- toitusasjanduse rewiderimist. Rewideri- mine on lõppenud, pr egu k'ahje kōtku- wõttel kōgutud oinest.

Õpust kuulati sm. Konstantinowi aru- annet sellest segadusest, mis I linna raioni partei komiteel ruumide muretsemise juures nähtawale tuli.

Wie wachsend.